

Inhaja vsaki dan. Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.
Tedenične stevilke se prodajajo po 3 novč. (6 stotin) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Šentjanu, Nabrežini, Novem mestu itd.
Glasilo in narodne sprejemne uprave lista "Edinost", ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 5. zvečer. — Cene oglašev 16 st. na vrsto petit; poslanice, zamrtnice, javne zahtave in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON Stev. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva "Edinost" za Primorske.

V edinosti je mod!

Naročnina znača

za vse leto 24 K. poi leta 12 K. 3 mesec 6 K. — Naročbe brez dopisane naročnine se uprava ne osira. Vsi dopisi naj se pošljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pošta se ne sprejema in rokopisi se ne vrada. Naročnino, oglase in reklamacije je pošljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik koncesije lista "Edinost". — Nacionalna tiskarna koncesija lista "Edinost" v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštne-kraminski račun št. 652.841.

Brzjavne vesti.

Cesar na Dunaju.

DUNAJ 20. Cesar je dosegel semkaj ob 8. uri 45 minut zvečer.

Gozdi v ognju.

ORŠOVA 20. (Uradno). V gozdih, najhajajočih se v okolici Herkulovih toplic, razsaja že pet tednov požar. 800 mož 33. pešpolka je bilo odpeljanih, da omeje požar. Od silne vročine se je danes odtrgala neka skala ter pokopala več vojakov. Dva vojaka sta bila mrtva, eden je potem umrl, 3 so težko, 11 pa lahko ranjenih.

Potres v Kalabriji.

COSENCA 20. V minoli noči je v Olivandi unišil požar dva hiši. Obe hiši sta bili spremenjeni v magazine, v katere so spravili razne predmete prebivalcev, ki so bili prizadeti po potresu. Vojska je udušilo požar. Dve csebi sta bili lahko ranjeni.

MONTELEONE 20. Danes včutraj je razsajal tukši silen vihar. Prebivalci so vti prestrašeni zapustili šotor, pod katerimi bivajo. Lihk potresai sunek, ki se ga je čulo ob 5. uri 35 minut popoldne, je strsh že pomnožil.

Voditelji ogrske koalicije pred cesarjem.

BUDIMPEŠTA 20. »Ogrski biro« poroča: Kakor se govori, pojdejo voditelji posameznih frakij združene levice, Fran Košut, graf Juhj Andrassy, baron Desider Bánffy in graf Aladar Zichy v soboto ob 11. uri predpoludne k cesarju na skupno avdijenco.

Odvetnik aretovan.

BUDIMPEŠTA 20. Odvetnik Stefan Kreuzer, ki je ponaredil več meajic ter je potem izginil, se je danes sam predstavljal policijski oblastniji, nakar je bil takoj aretovan.

Maročansko vprašanje.

PARIZ 20. Ministerstvo vanjih stvari raznikuje, da je dr. Rosen pričel Rivoilu, češ, da namerava Nemčijo izposlovati, da jej Maroko odstopi eno luko v Atlantskem Oceanu. Nemčija tudi ne more imeti takega namena, ker se sestane mednarodna konferenca ravno radi tega, da se vzdrži celo skupnost maročanske države.

Grška in Romunska.

SINAJA 20. Grški odpeljanc Tombatis je nastopil danes dopust, ne da bi ostavil na svojem mestu kakega nsmestnika. Romunski odpeljanc v Atenski Papini je dobil tudi ukaz, da nastopi svoj dopust ter je pustil v

odpeljščvu samo enega uradnika, ki ima čuvati arhiv, kar je storil tudi Tombatis v Bakruščtu.

Koler na Prusku.

BEROLIN 20. »Staatsanzeiger« poroča: Od 19. do 20. septembra opolučne so v pruski državi sporočili o šestih sum'jivih slučajih kolere. Ena oseba je za kolero umrla. Doslej je za kolero obolelo skupno 213 oseb, od teh jih je umrlo 75.

Švedska norveška kriza.

KARLSTAD 20. Današnja predpoludanska seja je bila ob 3. uri popolna zaključena. Pogajanja se bodo nadaljevala popoldne.

KRISTIJANIJA 20. »Deutsche« zagovarja proglašenje republike, ker ni več potreba, da obstaja kraljestvo. Na vsak način — meni list — je treba zaslišati narod, preden se ustavovi novi državni red.

Otvoritev železniške proge Schwarzach-Bad Gastein.

SCHWARZACH 20. Danes seje na slovesen način vršila otvoritev delne proge turške železnice. Ob 7. uri je dosegel posebni vlak z gosti. Uro pozneje je dosegel dvorni vlak s cesarjem, v katerega spremstvu so bili razun generalnega adjutanta grofa Paara tudi ministerski predsednik baron Gautsch, finančni minister dr. Kossl in minister za poljedelstvo grof Buquoy. Ob navdušenih ovacijah prebivalstva, pozdravljen od voditelja ministerstva za železnice Wrbe, deželnega predsednika solnogrškega grofa St. Julian-Wallsee, je cesar stopil na okrajen peron. Tukaj je ministerski predsednik zagovoril cesarja. V svojem govoru je ministerski predsednik povdajal važnost nove železnice, ki vstvarja za našo trgovino in promet bolje konkurenčne pogoje, izlasti pa olahčuje našemu pomorskemu emporiju Trstu tekmovanje z inozemskimi pristanišči ter mu ima pridobivati novih sredstev za njegovo rastote blagoslovanje. Ministerski predsednik je končno naprosil cesarja, naj otvari novo železnicu ter naj se pelje po progi.

Cesar je na zagovor ministerskega predsednika odvrnil nastop: Rad sem se odzval prošnji, da otvorim prvo delno progo turške železnice iz Schwarzacha do Bad-Gasteina. Da se je velik načrt druge železniške zveze s Tratom izvršil, se je v prvi vrsti zahvaliti sodelovanju obeh državnih zbornic, toda tudi avstrijskim tlačnikom je veliko čast, da so deloma že premagali velike težave, ki sojim bile na potu. Nadejam se, da bo ta druga železniška zveza s Tr-

stom, ki se jo je v interesu trgovine in prometa nameraval zgraditi že pred desetletji, prinesla začeljene koristi ter da bo povspremela razvoj mojih kraljevin in dežel, ki mi je vedno na srcu. V zadodčenje mi je, da sem zmogel priti v vašo sredo tem povodom, ki utegne mnogo koristiti skupnemu narodnemu gospodarstvu. Z veseljem vsprijemam v znanje izjave vašega ljaljnega in patriotičnega čutstva.

Na zagovor deželnega glavarja Schumacherja, ki se je vladarju v imenu prebivalstva zahvalil, da je prišel na slavnost otvoritve, ter mu izrazil udanost solnogrškega prebivalstva, je cesar odvrnil, da je z veseljem prišel na slavnost in da zagotovlja solnogrško prebivalstvo svoje ljubezni in svoje skrb.

Nato so bili cesarju predstavljeni uradniki in deželnostveniki, ki so se udeležili gradnje železnice. Cesar je posamezne zagovoril ter se je potem podal v cesarski šotor, kjer je solnogrški kardinal-nadškof dr. Katschthaler blagoslovil železniško progo in železniške vozove. Potem je cesar zagovoril razne osebe, ki so se svečanosti udeležile, tako izrazili člene gospodske in poslanske zbornice, več deželnozborskih poslancev solnogradskega, generalnega nadzornika avstrijskih železnic, župana solnogrškega, predsednika trgovske zbornice in več drugih visokih dostenstvenikov. Nato je cesar stopil na otvoriteljni vlak, sledili so mu vdeležitelji slavnosti. Ob viharnih ovacijah prebivalstva te je vlak odpeljal.

V salonskem vozu je voditelj ministarstva za železnice podal vladaru pojasnila o novi progi. Najprej se je vlak vstavil v vasi Gastein, kjer je prebivalstvo cesarja nvljeno pozdravilo. Tudi na naslednji postaji Hof-Gastein je bil cesar živahnno pozdravljen. Na vseh postajah si je zbral mnogo občinstva. Ob 10. uri 25 minut predpoludne je vlak dosegel do začasne zadeje postaje turske železnice, Bad Gastein.

BAD GASTEIN 20. Na kolodvoru so se zbrali nčlani občine in mnogoštevilno občinstvo, da pozdravijo cesarja. Ko se je vlak vstavil, je prvi cesarja pozdravil župan Straubinger. Cesar je v svojem odgovoru izrazil svoje veselje, da se je to svetovno-znamenitoj železnišči takoj povzdignilo, odker je bil zadnjikrat tukaj. Nato so bile cesarju predstavljene razne osebe, katere je zagovoril. Nato se je cesar odpeljal v kopalnico. Ob 11. uri predpoludne je bil v hotelu Straubinger cesarski zajutrek, katerega so se vdeležili ministerski predsednik, bivši minister Wttek, kardinal-nadškof Katschthaler,

vlekel po Grču v kapiteljsko mesto in da nisem tebe s to svojo roko prenesel preko mosta, ko so nama bili mestni kostniki za vratom? Reci sem, kaj bi bilo? O ti moj Bog! Kramarji bi te bili pokli kakor čarovnico, kakor se peče mladega prasička za ražaju! Sedaj pa dobivam zahvalo za moj trud in zaobj.

— Idi k vragu! se je razredila stara, kaj mi lajaš tu in poseza v mojo težko žalost?

— Ne boj se, ne bom ti več motil vode, je rekel Paviš. Samo eno naj ti rečem še. Ne trudi se zastonj, nikar ne snuja s Prišlinom nikakega zla proti Angeliji, ker bosta zastonj mstila svoje strele. Dva dni že Angelije ni več v Zagrebu.

— Angelije da ni več v Zagrebu?! je vskrikala Gončinka, skočivša po konci, in staro lice jo je pordečelo od jeze. Ni res, je kričala dalje, lužaš, samo dražiti me hči! Kam naj bi deklica ša? Po kateri poti? S kom?

— Ne boj se za to, Gončinka, s, je nameril Paviš. Angelija ima dobro oboroženo spremstvo, same izbrane kopjenike. Če bi se dej kak drseč hotel blifati, ne bi odnesel celib reber.

— Lužaš! je zakričala baba zopet.

deželnki predsednik, oba podpredsednika poslanske zbornice Kaiser in Žiček ter mnogo členov gospode in poslanske zbornice. Okolo poludne je cesar zapustil hotel. Ob pol ene ure se je podal na kolodvor, ter se ob tri četrt na eno uro ob navdušenih klicih prebivalstva odpeljal z postaje Bad Gastein.

Dogodki na Rusku.

RIGA 20. V minoli noči sta bila dva politična zločinci, ki sta kakor voditelja igrala važno vlogo, s silo osvobojena iz ječe. Tem povodom sta bila ranjena dva čuvača, en redar in več policijskih uradnikov. Dve osebi, ki sta se udeležili osvobojenja omenjenih zločincov, sta bili aretovani.

PETROGRAD 20. Govori se, da bo mobiliziranih več četrt, ki bodo imeli udušiti notranje nemire. Iz Petrograda in Moskve vzamejo po 25 000 mož.

ODESA 20. V Baku je bilo konečno proglašeno obsegajo stanje; vzdle temu nadaljujejo roparatva, plenjenja in požiganje. V okraju Gori hodijo neštete tolpe po vseh ter plenijo in morijo. Vojakov je premalo, da bi vzdruževali red, isti so koncentrirani v mestih, manji oddelki so izpostavljeni nevarnosti, da jih tatarske tolpe ne uničijo.

TIFLIS 20. (Petrogr. brz. agentura) V Baku trajajo umorstva dalje. Povsod v pokrajini Jelisabetpol so roparatva na dnevem redu, izlasti na cesti, ki vodi v Akrail. Na to cesto je prišel general Takajsili s četami. Neko tatarsko tolpo so kozaki preganjali do nekega armenskega samostana v pokrajini Erivanski ter so jih tam obkolili, teda prišli so mohamedanci ter so jih osvobodili.

Moskovsko vseucišče.

PETROGRAD 20. Senat moskovskega vsečilišča je strelil otvoriti predavanja, ko bo potrjeno imenovanje kneži Trubčevskega rektorjem. Džaki so pripravljeni poslušati predavanja.

Pismo iz Dalmacije.

V Dalmaciji je malo zemlje (humus). Dosti pa je plodnih tal za vsakovrstne politične eksperimente. Svobode kakor v Švici! Tako je te dni prišlo v Dubrovniku na beli dan troglavo čudo »Nada Albanije — Shopnese e Shepennais — La speranza dell'Albania«, tedenik nadbuditnega Nikole bey Ivany, ki je samemu sebi postavil nalog, da reši makedonsko vprašanje ter izvijejuje Albaniji svobodo. Zanimiva je prošlost Ivanayeva, orodito v Srbiji, kjer se mu je posrečilo, da se je potisnil v državno službo. Ali spoznali so ga še o pravem času in

nik, pomeneli in pozeleneli so od jeze. Menda se ljutijo mestna gospoda, da so izgubili toli mestno pečenko, kakor si ti.

— A kaj je z mojo hišo?

— E, pritisnili so pečat na njo in pričada občini.

— Zadavila jih v grlu kost, je začela kričati starka, meni starki otimljejo mojo dedičino!

— Ej, mati Gončinka, grička gospoda misli tako-le: Sojena si za čarownico, pak, ako te sežgo, ti itak ne bo trebalo več hiš. Otrok nimaš, niti sorodnikov, zato pripada hiš občini. Nu, ko te niso dobili, rekli so, naj te vsakdo prime, kdor te najde na mestnih tleh. A potem te da mestno svetovalstvo sežgati in zopet ti ne bo trebalo hiš.

— Torej so sodili? je vprašala stara v strahu.

— Da, sodili in obsočili, je potrdil Paviš. Zato čuvaj se! Izogibaj se mestnega brega, posebno dalje od Nove vesi, ker po tistih krajinah hodi mnogo mestnih ljudij. Potok ni širok in mogel bi ti kak Gričan ukrasti, da te pokloni magistratu. Z Bogom, Gončinka, je mahnil Paviš z roko in odšel.

— Idi k vragu vrag, je zakričala stara in se odzibala mrmratre pod svojo lipo.

(Prileže)

Prokletstvo.

Šgodovinski roman Avgusta Šenoc. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O.-a.

Stara ni niti mignila, ampak samo pomikala je ter očinila z odesom razsipnega sinu zgreškega.

Mari si se prilepil na mojo sedež, ti nesreča, je škrivila stara; da ni tebe, ne bi me grički psi oropali lastne mi rojstne hiše.

Aj, aj! se je zasmajel Paviš, kimaje z glavo, vidiš, kak sedaj na me laja. A ko sem je rekel, v kateri jami da se nahaja Angelija, hotela me je vsega pozlatiti in me z vse blaženosti v medu potopiti. Mari sem ti jaz velel, da pojdi skupno s Prišlinom presti mrežo Angeliji? Sem li jaz kriv, da vama je napad neumno spodletel? Jaz se nisem niti z malim prstom dotaknil vajinega posla, a sedaj

zgreški psi spodleteli? Jaz se nisem niti z malim prstom dotaknil vajinega posla, a sedaj

moral je preko meje. Absolviral je tudi srejevsko politično šolo, a sedaj se je vrbel samostalno na delo, da gane Evropo, a v prvi vrsti Avstrijo, da ozdravi bolnika! — Turčijo! Umeje se — z orčjem!

Ko smo že v Dubrovniku, spomnimo se sokolskega slavlja, ki se je vrnilo dne 10. t. m. ob veliki udeležbi Korčulanov in Bokeljanov. Sokol je razvil svojo zastavo!

V Splitu je vsega po malo, ali največ čuda z malim Antonijem Strazičem, urednikom »Našega Jedinstva«. Njega nečemo prispolabljati z N. bey Ivanjem, ampak z zagrebškim Frankom, ker se ta bori za nasele, oni pa za ideale. Prošlost Strazičeva ima na sebi mnogo lastnosti kameleonta. Danes ne more tajiti niti on sam, da je večkrat spremenil svoja načela: od čistega arbstva do čistega hrvatstva in do patrijotizma sloga, dokler ni slednji prišel do — nesloge. A danes, ko je uvidel, da se svojo nelepo kampanjo ni vesel, da bi izrul temelje »Hrvatski stranki« — čuje se, da se pripravlja na pot... v srbski tabor!

Hvalimo Boga, da so prošli tisti časi bratske mržnje in Antonijeve intrige ne morejo nič več.

Zanimiva je polemika med drom. Mihaljevićem in V. Morpurgo, ki se že dolgo časa borita za rešenje vprašanja dalmatinskega parobrodarstva. —

Prvi bran predlog g. Ivana Hribarja, ljubljanskega župana, po katerem bi se imelo s hrvatskimi, slovenskimi in češkimi kapitali zasnovati dalmatinsko parobrodarsko društvo. Drugi pa zastopa vladni predlog, da bi se dalmatinski brodovlaštniki združili z Lloydom v jedno družbo, ki naj jo financirata velika dunajska bančna zavoda »Union« in »Kredit«. Naj omenimo takoj, da je g. Morpurgo dober financijer in — hrvatski Žid! Nam ugeja najbolj predlog, priobčen v »Narodnem listu«, da ravno gg. dr. Mihaljević in Morpurgo skliceta v Split na sestanek brodovlaštnike, pomorske strokovnjake in zainteresirane csebe, ki naj bi določile, kako bi se v Dalmaciji sami našeli kapital, da se osnuje moderna in napredna hrvatska parobrodarska družba. V deželi je mnogo denarja in tudi moči, da se uressiči ta misel in se stopi na pot nemškemu Draugu!

Bo li kaj iz vsega tega? Kdo bi mogel vedeti to, ko tudi egoizem igra glavno ulogo?! Kdo se bo se stariji idejami bolje boril, nego čas, ki donosi novo generacijo in novega duha? Res je sicer, da je tudi naša mladina prožeta strankarstvom, ker je atmosfera zasičena žajim; saj je zastupilo tudi solo, družbo in rodino. Ali včas vsemu temu zmaguje danes zdrava misel demokratizma. Nekateri se imenujejo tudi realiste, ali tu je več razlike v imenu, nego li v delu. Dr. Smodlaka in nekaj njegovih tovarišev so csovali novo politično demokratično društvo in so ustanovili svoje glasilo »Svoboda«.

Vprašanje je, je li treba poleg »Hrvatske stranke« osnovati novo demokratično, ko vendar tudi prva ni kapitalistična? Tu le naš odgovor. Realisti in demokratje v Dalmaciji so zdrav pojav; sli oni bi bili moralni podatki »Hrvatski stranki« svežosti in življenja, a ne postavljati poseben šotor, kajti ob naših razmerah je nevarno pribajati pred daljno inštegi projekta z vedno novimi strankami. Kraj vsega tega pa vendar ne obsegamo nikoli pospeševateljev zdravega demokratizma. Samo da se ne dogodi tudi njim, da osojajoči brezposleno strankarstvo, ne razpalijo še hujše strasti.

Danes stojimo pred važnim vprašanjem aneksije, ujedinjenja z Banovino. Jasno mora biti vsakomur, da nujne, nego osebne polemike, je delo v narodu, ki ga morajo vse stranke pripravljati za odločilen čas za energetično zahtevanje svojega prava.

Nedavno smo imeli v Splitu veliko ljudsko zabavo za družbo sv. Cirila in Metodija, ki je doneala 2000 K čistega dobička. V istem mestu je slednji otvorjena dvostrsredna trgovska šola — unicum za to deželo, ki so jej gimnaziji vzgojili na tisoče doktorjev, advokatov in svečenikov. Tej deželi pa manjka trgovcev, industrijscev, inženirjev, da nam učenec tvorijo bogata pre Dalmacije in široke morske poti v svet, kjer nam je blago na ponudbo, ali ne znamo ga še jemati.

Kotoranin.

Slovenske srednje šole.

(Po »Omladini«).

Se slabše nego na Goriškem je na Korčkem in deloma na Štajerskem. Nemški profesorji nam ne škodujejo le s tem, da jemljejo mesta slovenskim profesorjem, godi se nam škoda tudi v pedagoščinem in narodnostnem oziru. Kako naj ponučujejo v nižjih razredih slovenske dečke, ki še niso trdi v nemčini, ljudje, ki ne znajo niti ene slovenske besede, s katero bi tuinam prisločili na pomoč. Kako naj ti ljudje, če so razredniki, občujejo s slovenskimi starši, ki jih prihaja vprašati za svoje sinove? Vesaj v nižjih razredih bi morali poučevati slovenske dijake slovenski profesorji; ravno tako bi morali biti izključeno slovenski profesorji razredniki v oddelkih, ki jih obiskujejo Slovenci.

Kako uplivajo nemški profesorji v narodnostenem osiru na slovensko mladino in koliko dijakov so nam že odtujili in pripeljali v nemški tabor, nam klasično priča apostolsko delovanje prof. Binderja na ljubljanski realki. Ti ljudje smejo početi vse in dobre k večjemu od vlade še pohvalo. Da nam jih ne zmanjka, za to skrbi ravnosta vlads, ki nastavlja na vsakem našem zavodu ves enega večnemškega agenta. Zato se zgoditi, da dobri zdaj pa zdaj kak Nemec službo, ne da bi se izpraznjeno mesto prej razpisalo.

To zdaj se je vlada izgovarjala, da manjka slovenskih posilcev in da mora vsled tega nastavljati tuje. V kratkem to odpade, kajti neposobljenih slovenskih kandidatov bo v par letih čez potrebo. Gledali bomo tedaj natanko, kako in koga se bo nastavljalo in tudi slovensko politično časopisje opozorjamo, naj vodi strogo kontrolo in naj ne pripusti, da bi jemali tuje domačnom krovu. Na profesorska mesta, kolikor jih po razmerju narodnosti in dijaštva pri pada Slovencem, morajo priti Slovenec!

Tretja stvar, ki nam je vrnila pero v roke, je nepravilno razmerje med slovenskimi gimnazijami in realci. Med približno 3300 slovenskimi srednješolci je bilo letos le okrog 640 realcev. Na 100 gimnazijev prihaja torej le 24 realcev, razmerje ni torej niti 4:1. V zadnjih dveh letih se je število realcev sicer zvišalo skoraj za 100 — večnoma vsled ustanovitve idrijske realke — vendar ni to rezmerje glede na današnje potrebe nikakor zadovoljivo. Pri nas ni pravega zanimanja za realne študije in slovenski starši misljijo, da zagotove svojim sinovom le tadej lepo bodočnost, če jih dajo v gimnazijo. To pa ni res! Realcu je odprta široka pot. Ker tehnične vede vedno napredujejo, se bo rabilo tudi vedno več inženirjev, arhitektov, mechanikov, elektrotehnikov itd. Priporočiti je tudi dveletni kurz za geodezijo. Tehniku so odprte državne in privatne službe in ni se batiti, da bi bila ta stroka tako hitro prenapolnjena. Da imajo realne študije lepo bodočnost, nam kaže dejstvo, da študira skoraj polovica čeških dijakov — in Čehi so v Avstriji najbolj praktičen narod — realko. Danes so na Slovenskem skoraj vsa mesta za tehnike zasedena od Nemcev in Čehov, tako državna kakor privatna. Naj bi torej več slovenskih dijakov študiralo realko; danes je to tem lažje, ker imamo slovensko realko v Idriji. Če vidijo starši, da krže deček veselje za realne predmete, naj ga dajo v realko in naj ga ne silijo v gimnazijo, kjer bi mu morda latinsčina ali grčina delala večje težave, nego predmeti, za katere kaže veselje in nadarjenost. Tudi učitelji lahko v tem osiru svetujojo staršem. Saj oni najlažje zapazijo, kaj zanimali njih učence.

To se nam je zdelo vredno splošno omeniti, ko smo pregledovali letaa poročila naših srednjih šol. Število slovenskih dijakov je doseglo že precejšnjo višino, a še daleko ni previško, kakor misljijo nekateri.

(Zvršek).

Za sestanek jugoslovanskih poslanecov.

Hrvatski listi priobčujejo ta-le komunike: Odpolasci opozicionalnih narodnih zastopnikov v hrvatskem saboru in »Hrvatske stranke« v deželnem zboru dalmatinskem so sešli v Opatiji na skupno posvetovanje radi sklicanja občnega sestanka poslanecov. Po vsestranskem razpravljanju o predmetih, o katerih bo razpravljati na shodu poslanec, so bili storjeni sklepi glede posiva na sesta-

nek in glede predmetov, s katerimi se bo baviti, kakor tudi o meritornih predlogih, ki bodo na sestanku v podlago za razpravljanja. Shod se bo vrnil na Reki in začne dne 2. oktobra ob 9. uri predpoludne ter se bo, po potrebi, nadaljeval tudi naslednje dni.

Žalostne razmere v Kalabriji.

Kakor javljajo iz Rima, je kralj Viktor Emanuel povodom svojega zadnjega potovanja po Kalabriji javno očigosal žalostne razmere, ki vladajo v upravi v Kalabriji. Malo uradaikov se je pokazalo, da bi bili končno svoji nalogi. Tako je n. pr. kralj vprašal nekega uradnika za podatke o nekih krajih, a dobil je odgovor: »Za take malenkosti se nisem še nikdar brigal!« Kralj je umel, da je šlo za kraj, kamor ga niso hoteli sprovesti, a hotel je absolutno iti. Tri dolge ure je kralj jahal na muli.

Kralj Viktor Emanuel je tudi zelo ežigosal pasivno vedenje enega dela vodilnih krogov. Njihov slab izgled napravlja na ljudstvo slab utis. Zato da se ne šudi, ako niso vojakom, ki so pod pekočimi solnčnimi žarki ob neizrečenem trudu in v vedni smrtni nevarnosti pomagali ravnjencem, izkopavali mrtve iz pod razvalin ter je pokopavali, v mnogih krajih hoteli dati niti potreba o krepčila, da si je bilo dovolj vode, vina in sadja. V vasi Borgia — je pripomnil kralj — je bila vsa skrb kmetov obrnjena 12 svetaškom-patronom, ki so jih v hladni senki velikega trga postavili v polukrogu ter jih klicali na pomoč ob pevanju, molitvah in zaščitnemu kadilu. Za vodenake nasež župan niti vrča vode!

Istotako se je dogodilo v albanski vasi Sena, isto v Monteropo in Loivadi. Svetnikipatroni ne bodo nihovim čestilcem za ta nekrščanski čin vedeli nobene zahvale.

Županu v Martiranu, ki je tožil v dolgem, bombastičnem govoru, da ni mogel k svojim dragim sorokom pohititi ter jih točači ti samo radi tega, ker ni mogel najti kočije, je kralj odgovoril na kratko: »Jaz bi bil to na Vašem mestu gotovo storil. Vaš kraj je od ceste oddaljen samo 4 kilometre, te bi bili lahko peš prehodili.«

Hic Rhodus hic salta! kličemo italijanskim novinam! Mesto da prelivajo toliko — črnila radi dogodkov v Rusiji, radi korupcije na russki državni upravi, radi sleparjev russkih uradnikov, radi zanemarjenosti russkega naroda — mesto da, torej, neprestano iščejo vsega sla v Rusiji, naj bi se italijanski novinarji raje osikalili po razmerah v svoji lastni Italiji in zahvalili naj bi dvorce: italijanska država naj očisti svoj Avgrijev hlev od indoientnih, nesposobnih uradnikov, sanira naj svojo lastno upravo; ob enem pa naj ee usmilji svojih lastnih podanikov!! In tudi italijanski novinarji naj bi tisto usmiljenje, ki je bližnjo do russkega naroda, raje obračali do svojega lastnega trpečega in znebranevega naroda!

Dogodki na Japonskem.

Nezadovoljnost na Japonskem.

Berliner Tageblatt poroča iz Tokija, da nezadovoljnost proti ministerstvu trajala. Te dni se ima v Tokiju vratič velik protestni shod, na katerem bodo razpravljali o sklepnu miru ter zahvali, naj ministerstvo poda takoj svojo demisijo. Sodi se, da pride do tej priliki do velikih demonstracij.

Premirje v Mandžuriji.

G. tom neke brzovjake iz Kentulunga je premirje v Mandžuriji stopilo v moč mimo nedelje. Predstraže oba armad so se umaknile za kilometer. Kakor se govori, se otvoril zvezniški promet ter bo od vsake strani zopet na dan vozil po en vlak. Delajo se priprave, da se zopet vzpostavi tudi promet s Šiammingom. Prebivalci Mandžurije so zaprosili pekinsko vlado, naj odpoji v Mandžurijo energičnega moča, ki zopet vzpostavi avtoritet Kitajske.

Drobne politične vesti.

Kranjski deželnizbor. — Iz Bad Gasteina poročajo, da bo kranjski deželnzi zbor najbrž sklican na dan 10. oktobra.

Italijanska pravna fakulteta. Iz Tragenta poročajo, da se je v Fondu vrnil shod tridentske »Unione politica popolare«, kjer sta govorila poslanca Concilia Delugan. Shod se je izjavil za italijansko vseučilišče s sedežem v Tridentu.

Velikodusen naroden dar. Češki listi javljajo, da je mons. Ferdinand Lehner izročil prazkemu mestnemu svetu 100.000 krovakov fond za urejanje češkega nemščinsko-historijskega muzeja, razen tega je daroval veliko zbirko slik in drugih umetnin.

Vojvoda Connaught v južni Afriki. Iz Londona poročajo: Kakor se govori, se vojvoda Connaught v kratkem poda v južno Afriko. V prvi vrsti hoče obiskati južnosfriške kolonije kakor generalni nadzornik vojnih čet države in inspirirati razne posadke.

Srbaska opozicija v Bosni se je razcepila na več skupin. Ena skupina, ki ima bolj socijalni in kulturni nego politični program, je pričela izdajati v Sarajevu mesecnik »Dan«, ki ni v opoziciji z vlado. Zagrebški »Novi Srbovanc« ostro obsojuje to gibanje.

Naslednik Menelikov. Kakor poroča rimska »Tribuna« iz Massae, je abesinski cesar Menelik uradno imenoval svojim naslednikom v Abesiniji svojega nečaka Ligg Manu. Menelik nima bližnjih sorodnikov, potem, ko mu je umrl edini sin.

Nizozemska poslanca zboručica je bila s prestolom govorom otvorenja minoli tork. Prestolni govor konstatiše, da je položaj dežele in kolonij povoljen. Razmere do vnanjih držav so prijateljske.

Vojške slaveosti na Francoskem. Parižki »Eclair« je predložil poročilo naščelniku 1. lovškega bataljona v Troyeu, majorja Driantu, o ukazu vojnega ministra, po katerem vojaške slaveosti ne smejo več imeti verskega značaja. Driant je izjavil, da je do sedaj bila vedno navada, da se je ob takih prilikah vršila mrtvaška služba božja za padle vojake. Senator admiral Cuverville je prijavil interpretacijo o tem predmetu.

Grška in Romunska. Iz Bukarešte javljajo, da je grški odposlanec odpotoval od temkaj. Kakor znano, je se minoli spomladni navstavl med Grško in Romunsko resen spor radi več vprašanj. Pred nekaj dnevi se je govorilo, da se prekinjo diplomatski odnosi med obema državama. Zdi se, kakor da odhod grškega poslanca potrdjuje to vest.

Domače vesti.

V spomin. Iz Barkovelj nam pišejo: Minoli torki smo izročili materi zemlji truplo pokojnika najlepših mladičnih let. Neizprosna smrt nam je ugrabila zopet enega najmarljivejših in za pevsko društvo vnetih členov društva »Adrija«. Ta je bil 23-letni Ernest Taučer — mladenič spočiven od vseh, ki so ga poznavali.

Da je pokojnik uživel ugled med domačini, nam je bilo v dokaz te, da je bilo na pogrebu nad 800 žalovalcev. Na domu, v cerkvi in na pokopališču mu je pevalo pevsko društvo »Adrija« običajne fatinkice.

V sprevodu smo oparili 8 krasnih venec, med temi sta bila dva z narodnimi trakovi, katerih enega je darovalo pevsko društvo »Adrija«.

Za pokojnikom nč žalujejo samo oče, mati in ostala družina, ampak tudi pevsko društvo »Adrija«, ki je z njim izgubilo eno najboljših pevskih moči.

Bleg mu spomin!

Dogodki v Riemanjih. Pasus v včerajnjem dopisu, kjer je rečeno, da je sedaj od cerkvenih oblasti v Rimu odvisno, da li Riemanjci ostanejo še katoliki ali ne, je umet tak, da imajo oni sedaj le dve poti pred seboj: ali jim Rim dovoli prestop na grško-katolički obred (unijo), ali pa prestopijo v pravoslavlje!

To se nam je videlo potrebitno posebno povdariti, da ne bo nesporazumljena na nobeni strani, in da zamašimo usta njim, ki unijate namenoma razglasajo kakor nekatoličane, razkolnike in odpadnike od katoličke vere.

Ker predvčerajšnji »Slov. Narod« omenja v svojem poročlu, da sta bila na shodu minole nedelje v Riemanjih tudi gg. Cotič in Kučinič, moramo posebno povdariti, da nista bila tamkaj kakor novinarja ali poročevalca, marveč da sta šla na shod na izrecno željo Riemanjcev in g. dr. Požarja. Prvim, kakor tudi temu poslednjemu, se je videlo z ozirom na preveliko važnost tega dogodka potrebitno, da so navzoči priče za vse, kar se je na tem shodu govorilo in sklepalo. Izlasti je bilo g. dr. Požarju ve-

Zaloga vina se prodaja v ulici Scalini
nata št. 12.

10.000 hektolitrov vinskih sodov v vsaki
velikosti od 5–70 hektolitrov
prodaja po tako zmernih cenah tvrdka **Alex.**
Breyer i sinovi, Krševac.

Zadnji ples na prostem v letosnjem se
zoni bo v **Gostilni Trost**
nad rojansko cerkvijo v nedeljo, dne 24. sept.
t. l. od 5–10. ure zvečer. Svirala bo nova
škorkljanska godba 12 mož. Cene pijači in
jedilom se ne zvišajo.

Sode nove in stare po najnižjih cenah
ima v zalogi sodar **Fran Budan** v
Trstu, ul. Boschetto štev. 28 (uhod iz ulice
Paduina št. 21).

Mladenič, ki je obiskoval šest gimna-
zijskih razredov, več sloven-
skega, nemškega italijanskega jezika korispon-
dence nemške stenografije, išče takoj službe
pri kaki trgovini ali v kaki odvetniški pisarni.
Ponudbe >Mladenič< uprav. >Edinost<.

V sposobljeni učiteljica ženskih ročnih
del, želi dobiti
mesto kot žena. Zahteve skromne. Ponudbe
pod šifro M. B. glavna pošta.

Authorised School of Languages
uči moderne živeče jezike od profesorjev dotičnega
maternega jezika. Trgovinska korespondenca. Kom-
binirana metoda. Brezplačne pojasnila daju autorizova-
na šola za učenje jezikov za odražene in otroke
v Trstu, ulica Nuova št. 11, II. nadstr.

Potpisani ima okoli 600 l. izvrstnega vina
naprodaj. Cena 24 gl. per hektolitru na licu mesta.
Sv. Anton pri Kopru.

Dellasavia Josip.

Šunka s kožo

po 1 gl., brez kosti 1 gl. 10 nč., plečeta brez kosti
30, slanina in suho meso po 80 nč., preščevi in go-
veji jeziki po 1 gl. glavina brez kosti kilo po 45 nč.
Salame dunajske 80, ala krakovske fine po
1 gl. iz šunke zelo priljubljene 1 gl.
20, a la ogryske trde 1 gl. 50 nč. fine ogryske 1
gl. 80 nč. kilo. Velike kranjske fine klobase po 20.
Slivovka II. vrste po 1 gl., III. vrste po
70 novč. brinov vjet pravi (Essenz) liter 2 gl.
To pripoznano dobro blago posilja po povzetju
od 5 kg. naprej

JANKO SIRC

prekajevalec in razpošljatelj živil v Kranju.

Pozor!

Prepričali so se napredovalni vinoreci
da, ako se hoče žlahno vino napraviti, treba
sveže grozdje brez hlastin ozeti in mošt be-
lega grozja brez tropin, črnega pa s po-
datjo le toliko tropin, kuhati, da vino za-
zeljeno barvo dobti.

Z navadnim kletskim orodjem potrebuje
tako delo mnogo ljudi, mnogo časa in drage
stroje, in ni mogoče grozdje nasproti se
trže tiskati. Pač pa se to zamore z mojo
neprestalno stiskalnico, s katero se 10 kvintalov
grozja na uro ožme. En delavec vrti
kolo, eden donaša grozdje in eden odnaša
most in tropine. Pa prvikrat se le malo
stiska, in potem je lahko iz spadajočih
tropin, z grabljami čiste hlastine odstraniti.
Ostaneto za drugo tiskanje le lupine grozja,
ki so hitro istiskane.

Tako dobro se s to stiskalnico tudi
prekuhanе tropine prešajo. Je namenjena
za velike posestnike, za cele občine pa tudi
za povzettelike, ker je na kolah za preva-
zenje. Stane le 800 kron. Se da tudi na
skusno.

Viditi jo je v moji zalogi v trgovinski
ulici št. 2 v Trstu.

Zivie i dr.i.

Stavbinski material

kakor korce, vsakovrstno opoko, pe-
sek, apno, živo in ugašeno, se dobiva
po najnižjih cenah, da se ni batí konkuren-
ce, pri tvrdki

Belli & Corsi
ulica Economio št. 12 (stari mlin).

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
potporoča velik izbor ur: Omega,
Schaffhouse, Longines, Tavanes itd.
kakor tudi zlate, srebrne in kovinske
ure za gospo. Izbor ur za birmo.
Sprejema popravljanja po nizkih cenah.

SLAVIJA sprejema zavarovanja člo-
veškega življenja po najraznovrstnejših
kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji,
ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti
je ugodno zavarovanje na dozivetje
in smrt z zmanjšujoci se vplacid.

Vsek dan ima po pretekli petih let
pravico do aviziranja.

MA LA OZNANILA

**V novi prodajalnici jestvin
in kolonijal Petra Peterne
v ulici Giulia št. 76**
je voditi vsakovrstne jestvine
kakor: kavo, riž, testenine
(napejški), sladkor, turško
in belo moko, naravno maslo,
sveci, mleko, jedilno olje prve
vrste po 36 nč.

— Blago vedno sveže. —

Tomasoni Ulisse
Trst silkar-dekorator.
Sprejema delo na deteli. De-
koracije so s papirjem. Sli-
kanje so in napisov v vseh
slogih in na vse nadine. Po-
narejen les in marmor. Bar-
vanje pohištva, podov itd. Ve-
po zmernih cenah, točno in
hitro. — Delavnica: ulica Igo
Foscolo štev. 19.

— Zaloga vinskega kisa
in specijalnih kisov.

Konkurenčne cene.

**Tovarna kisa
Bruschina & Hrovath**
Trst - Riva Grumula 6
Podpisani priporoča svojo

— NOVO PEKARNO
IN SLADČIČARNO

pri Sv. Jakobu

trstka ulica 12 (tratev sl. štele).

Vedno svež kruh. Pošilja-

je na dom. Sprejema na-

ročila in domači kruh v

pecivo. Postrežba točna.

Benedikt Suban

— Prva trž. brusilnica

na električno moč

Gualtiero Cozzio

Passo S. Giovanni št. 2

(vogal ulice Torrente na-

sproti kavarne Chiozza

izvrsuje vsakourstno bru-

šenje in poliranje.

Ima tudi v zalogi vsa-

kovrstne nože itd.

— Prodajalnico jestvin

založeno z vedno svežim

blagom I. vrste kakor:

kavo vseh vrst, sladkorja,

olja, mila, kisa, testenin,

moke, otrobov itd. pipo-

roča svojim rojakom udani

Počkaj Ivan

ul. PETRONIO 2 (vogal ul. S. F.

— Prodajalnica

Romolo Perini

zlatar in droguljar

Via del Rivo 26

Sprejema poprave, kupuje

zlatoto, srebrno in juvel.

Popravlja ure na jamstvo.

— Velikanski dohod

vseh predmetov za nastopajočo

— jesensko dobo

kakor:

volneno blago za ženske obleke. — Fuštanj v

barvah in najlepših risanjih. Volnena odeja.

Spodnje srajce. Srajce. Nogovice. Preproge.

Specijaliteta: drobnarije.

— Nova trgovina manifaktur Fogar & Sachetti

TRST v ulici Ponterosso štev. 10.

— KONSTANTIN RUBINK

Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Neprekosljivo

— plinove mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.

Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

TOVARNA POHISTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

IZBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.

Podpisani priporoča slav. občinstvu, vojaškim in civilnim krogom

svojo v ul. GIOACHINO ROSSINI št. 24 (zraven cerkve sv. Antona no-
vega), na novo otvorjeno, z najmodernejšim blagom bogato opremljeno

— krojačnico.

Bogata zaloga tu- in inozemskih tkanin, sukna in vseh v krojačko obrt spa-
dajočih predmetov. Velika izbera najmodernejšega angleškega blaga. Delo pre-
cizno, cene zmerne. Naročbe se izvrše točno in se dostavljajo na dom.

Vnanje naročbe se sprejemajo vsak čas in se točno izvrše. — Mnogoletna

skušnja, katero si je prisvojil podpisani glede kroja civilnih in vojaških oblek,

jamči za ukusni kroj, kakor tudi za solidno, trpežno delo in izvrstno blago.

Z odličnim spoštovanjem

AVGUST ŠTULAR.

— Jržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.

Piazza Caserma štev. 2, I. n. — TRST — Vlastni hiši. Telefon št. 952.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni zadruge in jih obrestuje po 4%.

Rentni davki od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vlagi se lahko po 1 krono.

Posojila daja samo zadružnikom in sicer na uknjižbo po 5%, na menjice po 6%, na

zastave po 5%.

Uradne ure: od 9.—12. dopoludne in od 3.—4. popoludne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Ima najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.

Poštne hranilnični račun \$16.004.

— „Slavija“

Vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31,865.386.80 K. Izplačane odškodnine: 82.737.159.57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica na države s reakcijo slovensko-narodno uprave.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, česar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje posloja in premičnine proti

požarnim škodam po najnižjih cenah.

Škoda cenuje takoj in najakutneje.

Uživa najboljši sloves, kadar posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne

rodpre v narodne in občnokoristne

zame.

Podpisani priporoča svojo

— NOVO PEKARNO

IN SLADČIČARNO

pri Sv. Jakobu

trstka ulica 12 (tratev sl. štele).

Vedno svež kruh. Pošilja-

je na dom. Sprejema na-

ročila in domači kruh v

pecivo. Postrežba točna.

Benedikt Suban